

Onderwerp: Projectovereenkomst en uitvoeringskrediet Spoorzone Elst

Ons kenmerk: 13rv000039

Programma(speerpunt): Ruimtelijke Ordening (Elst Centraal)

Nummer: 7

Elst, 26 maart 2013

AAN DE RAAD

1. Samenvatting

De definitieve planstudie 2B van de Spoorzone is door ProRail opgeleverd. Wij bieden u het eindrapport ter kennisname aan (bijlage 1). In deze planstudie is het 3^e spoor uitgewerkt tot definitief ontwerp en de autotunnel en fietstunnel tot voorlopig ontwerp (t.b.v. de design- en constructieaanbesteding). Voor een verbeterde functionaliteit van het busplein en de stationstoegang aan de westzijde, is de verkavelingsopzet van het stationsplein-west gewijzigd (bijlage 2).

Parallel aan de oplevering van de planstudie 2B is tussen ProRail, de Stadsregio Arnhem Nijmegen en gemeente een projectovereenkomst opgesteld (bijlage 3). In deze overeenkomst staan afspraken over het maken, beheren en instandhouden van het 3^e spoor en de tunnels c.a. Ons college is de projectovereenkomst aangegaan, waarbij in de overeenkomst een voorbehoud is gemaakt t.a.v. een positieve uitkomst van het voorleggen ervan aan uw raad voor wensen en bedenkingen. De geactualiseerde kostenraming en -verdeling (bijlage 4) van de planstudie 2B, zoals opgenomen in de projectovereenkomst, past binnen de financiële kaders zoals door u vastgesteld in mei 2012.

Na ondertekening van de projectovereenkomst start ProRail met de realisatiefase van de tunnels. De eerste stap daarin is het opstellen van het aanbestedingsdossier; deze wordt als een 'design en construct' -opdracht via een Europese aanbesteding op de markt gezet. Na de engineering kan vanaf eind 2014 gestart worden met de fysieke realisatie van de tunnels. Medio 2016 is de oplevering voorzien. Voor het realiseren van de tunnels c.a. vragen wij u om een krediet.

2. Waarom naar de raad

Bij de vaststelling van het bestemmingsplan 'Elst Centraal, Infra, P+R en Huis der Gemeente' heeft uw raad in een amendement aangegeven de overeenkomst voor wensen en bedenkingen voorgelegd te willen krijgen alvorens wordt gestart met de uitvoering van het onderdeel Infra. Voor het aangaan van verplichtingen in de voorbereiding en uitvoering van de tunnels is een door de raad beschikbaar te stellen krediet benodigd.

3. Doelstelling en beoogd meetbaar effect

Met het aangaan van de projectovereenkomst krijgt ProRail de opdracht deze tunnels te maken. Verder zijn in deze overeenkomst afspraken gemaakt over het beheer en de instandhouding, beslismomenten en kostenbewaking alsmede de kostenverrekening met de stadsregio. Na het beschikbaar stellen van het krediet kunnen wij verplichtingen aangaan in de voorbereidings- en uitvoeringsfase van de tunnels c.a.

4. Argumenten en alternatieven

Stationsontwerp

Naar aanleiding van het door ProRail opgestelde capaciteitsvergrotingsplan hebben de provincie Gelderland en de stadsregio medio 2012 aangegeven het 3^e spoor 'toekomstvast' te willen realiseren. Naast maatregelen in de tunnels t.b.v. een mogelijke toekomstige doortrekking van het 3^e spoor uit Tiel naar Arnhem, is gekozen voor een eilandperron i.p.v. een zijperron vanwege het reizigerscomfort. De gemeente heeft daarbij aangegeven planologisch mee te willen werken aan een toekomstige doortrekking van het 3^e spoor als de provincie daartoe een verzoek doet. Tevens is de verkavelingsopzet van het stationsplein-west binnen de programmatische en financiële kaders van Elst Centraal geoptimaliseerd voor een beter gebruik door reizigers.

De toekomstvastе maatregelen betreffen het constructief voorbereiden van de fietstunnel op een extra stijgpunt (trap en lift), een breder spoorkruisend deel van beide tunnels en een verlenging van de westelijke toerit van de auto- en fietstunnel. Het meenemen van deze maatregelen in de uitvoering van het project Spoorzone betekent een voorinvestering, die echter kostenefficiënter is ten opzichte van een toekomstige uitvoering bij een daadwerkelijke doortrekking. Vandaar dat de provincie heeft aangegeven de geraamde kosten van ruim € 1,0 mln te willen betalen (zie verder onder *Kosten, baten en dekking*).

Projectovereenkomst

Het sluiten van de projectovereenkomst is noodzakelijk voor het vastleggen van afspraken over het maken, beheren en instandhouden van de Spoorzone, w.o. de eerste fase van het 3^e spoor en de auto- en fietstunnel. Aangezien de stadsregio de eerste fase van het 3^e spoor laat realiseren, is het een drie-partijen-overeenkomst tussen ProRail, de stadsregio en de gemeente. De opzet en principeafspraken zijn op hoofdlijnen gelijk aan de projectovereenkomst die de gemeente bijvoorbeeld heeft gesloten voor de aanleg van het viaduct in de Olympiasingel.

Bij de vaststelling van het bestemmingsplan 'Elst Centraal, Infra, P+R en Huis der Gemeente' heeft uw raad het volgende amendement aangenomen:

- *besluitpunt 5: dat het college aan ProRail de opdracht geeft om de aanbestedingsprocedure voor de tunnels zodanig voor te bereiden dat deze gestart kan worden zodra het bestemmingsplan Elst Centraal onherroepelijk is;*
- *besluitpunt 6: dat uitvoering van de planonderdelen Elst Centraal Infra en het HdG niet wordt gestart dan nadat de overeenkomsten voor wensen en bedenkingen aan de raad zijn voorgelegd en dat het College over zijn afwegingen daarvan de raad informeert.*

Met het sluiten van de projectovereenkomst verplicht ProRail zich om voor rekening en risico van de gemeente de auto- en fietstunnel c.a. te realiseren. Conform planning start ProRail vervolgens in juni 2013 met de preselectie van de Europese aanbesteding. Dit sluit aan op een te verwachten uitspraak van de Raad van State over het bestemmingsplan in mei; de hoorzitting vindt plaats op 27 maart a.s.

De projectovereenkomst wordt in het kader van wensen en bedenkingen voorgelegd aan uw raad. Gelet op de door de stadsregio gevraagde versnelde planning voor een tijdige realisatie van de eerste fase van het 3^e spoor, is een start aanbesteding eind april 2013 noodzakelijk. ProRail start niet eerder een aanbesteding dan dat de projectovereenkomst is getekend. Daarom hebben wij ingestemd met de ondertekening van de projectovereenkomst, die dan voor eind april kan plaats vinden maar niet eerder dan na de voorbereidende raadsvergadering op 16 april. In de projectovereenkomst is het

voorbehoud gemaakt van een positieve uitkomst van de procedure voor wensen en bedenkingen in uw raad. De projectovereenkomst kan worden opgezegd als het resultaat van deze 'wensen en bedenkingen' -procedure negatief is. De projectovereenkomst tussen ProRail en de stadsregio voor de aanleg van het derde spoor blijft dan evenwel in stand. Als de gemeente de overeenkomst opzegt, dan worden de tunnels niet gerealiseerd en moeten de kosten vergoed worden die bijvoorbeeld het gevolg zijn van een nieuw te maken stationsontwerp en te wijzigen uitvoering.

5. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?

Met het aangaan van de projectovereenkomst start ProRail met de aanbesteding de eerste fase van het 3e spoor en met het opstellen van het aanbestedingsdossier voor de tunnels c.a. Ook wordt gestart met de voorbereiding van de preselectie van de Europese aanbesteding hiervoor, zodat deze kan starten als het bestemmingsplan onherroepelijk is geworden.

6. Communicatie

Op basis van de communicatiestrategie Elst Zuidoost wordt per (deel)project een werkplan communicatie opgesteld en bewaakt. Onderdeel hiervan zijn schriftelijke rapportages aan en (vertrouwelijke) bijpraatsessies met de raad, waarvan de laatste op 16 januari jl. heeft plaatsgevonden. Daarnaast is begin 2012 een drietal informatieavonden over Elst Zuidoost georganiseerd voor inwoners van de gemeente en wordt periodiek een nieuwsbrief uitgebracht. Op de website Elst Zuidoost wordt de informatie regelmatig geactualiseerd, er worden regelmatig berichten op de gemeentepagina in De Betuwe geplaatst en waar relevant persberichten uitgegeven.

7. Kosten, baten en dekking

In mei 2012 heeft uw raad het financieel kader voor de Spoorzone, op basis van het kosten- en dekkingsoverzicht en de uitgangspunten zoals benoemd in het raadsvoorstel, vastgesteld. Daarbij zijn de gemeentelijke dekkingsmiddelen ondergebracht in een nieuw ingestelde bestemmingsreserve Spoorzone.

Voor de schadeloosstelling HJ Heinz o.b.v. de koopovereenkomst ontvangt u een apart kredietvoorstel. De stadsregio levert hieraan een afgesproken financiële bijdrage.

Voor de periode 2014-2016 is een plankostenbudget voor externe uren/bureaus geraamd van € 173.781. Op basis van de planstudie 2B heeft ProRail de kostenraming geactualiseerd (prijspeil 1-1-2012). In de totale kostenopzet zijn thans de kosten voor uitvoering geraamd op € 16.574.940. Op basis van de raming van gemeentelijke plankosten 2014-2016 en uitvoeringskosten ProRail wordt u gevraagd een totaalkrediet beschikbaar te stellen van **€ 16.748.721** voor de verdere voorbereidings- en uitvoeringsfase (bijlage 4).

Dit bedrag is exclusief de schadeloosstelling HJ Heinz en reeds bestede planstudiekosten ProRail. In de kostenopzet is een post opgenomen voor mogelijke kosten die in de komende fase van engineering en aanbesteding kunnen optreden, zoals een indexering van de geraamde bouwkosten. De netto kosten voor de tunnels c.a. én de schadeloosstelling van HJ Heinz passen, na aftrek van de beschikbaar gestelde subsidies van derden, binnen de gemeentelijke dekking uit de bestemmingsreserve Spoorzone. Omdat de fase van voorbereiding en aanbesteding nog gestart moet worden, stellen wij voor de bestemmingsreserve Spoorzone vooralsnog intact te houden en minimaal tot het moment van gunning in het 1^e kwartaal van 2014 geen verrekening met de bestemmingsreserve bovenwijkse voorzieningen te laten plaatsvinden. Dit is verwerkt in de onderbouwing van het kredietvoorstel (bijlage 4).

Provinciale Staten van Gelderland hebben in november 2012 ingestemd met financiële bijdragen uit EZ (€ 2,0 mln) en Mobiliteit (€ 3,0 mln). Daarnaast is een bedrag gereserveerd van ruim € 1,0 mln voor het bekostigen van de 'toekomstvast' maatregelen aan de tunnels c.a. Er is verder aangegeven dat de reeds eerder beschikbaar gestelde middelen uit het regiocontract formeel moeten worden teruggehaald, maar in 2013 worden herbestemd voor het project. De provincie heeft aangegeven alle financiële bijdragen samen te willen voegen in een nieuwe, integrale subsidiebeschikking.

In februari 2010 heeft u een krediet verleend van € 1.489.431 voor de planvoorbereiding (planstudie 2B) van de Spoorzone. Vervolgens is in mei 2012 een krediet van € 590.788 beschikbaar gesteld voor de gemeentelijke plankosten in de periode 2012-2013 en de afronding van de planstudie 2B. Na het beschikbaar stellen van het thans gevraagde krediet voor de voorbereidings- en uitvoeringsfase wordt het eerste krediet uit 2010 afgesloten. De kredietbewaking vindt plaats via de P&C-cyclus – de jaarrekening en de rapportage Grote projecten – en eventueel hierbuiten wanneer er afwijkingen optreden.

Het hiervoor genoemde budget (en krediet) voor de voorbereidings- en uitvoeringsfase betreft voor de gemeente een maximum. In de projectovereenkomst zijn met ProRail procesafspraken gemaakt t.a.v. beslismomenten en voortgangsrapportages zodat bij optredende afwijkingen gestuurd kan worden aan de hand van mogelijke alternatieven en kostenbewaking. Op deze wijze is ons college in staat het project uit te laten voeren binnen de financiële kaders.

HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS,
de gemeentesecretaris,

Th.M.M. Hoex

de burgemeester,

R.T. Metz

8. Relevante stukken

1. Ter kennisname: eindrapport planstudie fase 2B Spoorzone d.d. 12 januari 2013
2. Ter kennisname: gewijzigde verkavelingsopzet stationsplein-west d.d. 12 maart 2013
3. Projectovereenkomst Spoorzone Elst d.d. 14 maart 2013 met 5 bijlagen, waarvan bijlage 5 **VERTROUWELIJK**
4. Kostenraming/-verdeling en dekking Spoorzone d.d. 6 maart 2013 (**VERTROUWELIJK**)

Portefeuillehouder: F.H.G.M. Witjes

Behandelend teammanager voor technische vragen: S.Y. Voets, tel.: (0481) 362300,
email: s.voets@overbetuwe.nl